

τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ λαοῦ ἦτο τὸ ἱερώτατον καὶ ἀγιώτατον μέρος τοῦ κόσμου. Καθὼς ὁ Μωαμεθανὸς θεωρεῖ τὴν Μέκκαν καὶ ὁ Ἰουδαῖος τὴν Ἱερουσαλήμ, οὕτως ἐθεώρουν τὴν Φιλὴν οἱ Αἰγύπτιοι, ὁ δ' ἀγιώτατος ὄρκος τὸν ὁποῖον ἠδύνατο νὰ κάμωσιν, ἦτο «*Μὰ τὸν κατοικοῦντα εἰς τὴν Φιλὴν*». Ἐνταῦθα ἐκτίσαν καὶ ὠραῖον καὶ πολυτελεῆ ναὸν, τοῦ ὁποῖου ἡ καταστρεπτικὴ ὄργη τοῦ Πέρσου κατακτητοῦ Καμβύσου μόνον μέρος ἀφῆκεν. Εἰς τοὺς τοίχους τοῦ ναοῦ τούτου εὐρίσκομεν παριστωμένην τὴν ἱστορίαν τοῦ Ὁσίριδος· βλέπομεν δὲ πόσον ὁμοιάζει ἡ περὶ Θεοῦ ἰδέα τῶν Αἰγυπτίων μὲ τὴν ἰδικὴν μας. Ἐπίστευον, ὅτι ὁ Ὁσίρις ἦτο ἡ πηγὴ τῆς ἀγαθότητος, καὶ ὅτι ἦλθεν εἰς τὴν γῆν διὰ νὰ εὐλογῆσῃ τὴν ἀνθρωπότητα, ἀλλ' ἐνίκηθη ὑπὸ τῆς δυνάμεως τῆς πονηρίας καὶ ἐθανατώθη. Πιστεύουσι προσέτι, ὅτι ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, διὰ νὰ γείνη κριτὴς ὅλου τοῦ κόσμου. Ἡ διακονία τῶν θεῶν τούτων, καὶ ἡ φροντίς τῶν ναῶν, ἀνῆκεν εἰς τοὺς ἱερεῖς, οὗτοι δὲ ἔχαιρον πολλὰς τιμὰς, καὶ ἦσαν ἀπηλλαγμένοι πολλῶν πολιτικῶν ὑποχρεώσεων. Δὲν ἐπλήρωνον φόρους καὶ ἐμισθοδοτοῦντο ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως. Ἄν καὶ ἦσαν ἀξιοκατάκριτοι διότι ἀφῆνον τὸν λαὸν νὰ προσκυνῇ ζῶα καὶ ἄλλα ὁμοιώματα ἀντὶ τοῦ Θεοῦ, ἐδείκνυον ὅμως εἰς τὸν καθημερινὸν αὐτῶν βίον καλὸν παράδειγμα αὐταπαρνήσεως καὶ ἐγκρατείας. Ἐζῶν μὲ ἀπλότητα ὡς πρὸς τὸ φαγητὸν καὶ τὴν ἐνδυμασίαν, καὶ ἦσαν αὐστηροὶ εἰς τὴν καθαρότητα. Δὲν ἐθεώρουν καθὼς τινες τὴν σήμερον, ὅτι ἡ ἀγαμία φέρει περισσότερην ἀγιότητα, καὶ διὰ τοῦτο ἐνυμφεύοντο καὶ ἔζων μετὰ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν. Οἱ Αἰγύπτιοι ἐπίστευον εἰς τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν. Τούτου ἕνεκεν ἔθετον πολλάκις εἰς τὸν τάφον σίτον καὶ ἐργαλεῖα γεωργικὰ, ἢ ἄλλης τινὸς τέχνης, ἵνα τὸ εἶς τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ πνεύματος, ἔχη τι, μὲ τὸ ὁποῖον νὰ ἀρχίσῃ ἐκ νέου τὴν ζωὴν.

ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΝ ΣΩΜΑ

Τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι φοβερῶς καὶ θαυμασίως διαπεπλασμένον. Εἰς αὐτὸ ἀριθμοῦνται διακόσια τεσσαράκοντα πέντε ὀστέα, ἕκαστον ἔχει νὰ ἐκπληρώσῃ τεσσαράκοντα ἰδιαιτέρας λειτουργίας εἴτε ἐργασίας, καὶ ὑπὲρ τοὺς διακοσίους πενήτηκοντα μυῖνας, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἐκτελεῖ δέκα χωριστὰ ὑποργήματα.

Ἐκτὸς τῶν ἀπείρων τενόντων, συνδέσμων, νεύρων, φλεβῶν, καὶ ἀδένων, ἔχομεν εἰς μόνον τὸν πνεύμονα χίλια πεντακόσια ἑκατομμύρια ὑμενίων κυψελῶν, ἧτοι θηκῶν, ὑπὲρ τὰ διακόσια ἑκατομμύρια πόρων εἰς τὸ δέρμα, καὶ ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν χιλιάδας ἑκατομμυρίων λεπίδας, αἱ ὁποῖαι καλύπτουν τὸ δέρμα καὶ ἀποτελοῦσι τὴν ἐπιδερμίδα.

Ἐπάρχουν προσέτι τὰ σύνθετα ὄργανα, ὅποια εἶναι ὁ ἐγκέφαλος, ἡ καρδία, τὸ ἥπαρ (σηκότιον) ὁ σπλὴν, οἱ νεφροὶ, τὰ σπλάγγνα, τὰ αἰσθητήρια, τὸ αἷμα, ἡ χολή, ὁ λέμφος, ὁ σίελος, ὁ χυλὸς κλ.

Πόσον ἀπειροπληθεῖς εἶναι αἱ διακλαδώσεις τῶν νεύρων, τῶν φλεβῶν καὶ τῶν ἀρτηριῶν καθ' ὅλον τὸ σῶμα δύναται πᾶς τις νὰ συμπεράνῃ ἐκ τούτου, ὅτι ὅπουδήποτε καὶ ἂν κεντήσῃ τις τὸ σῶμα μὲ ὀσονδήποτε λεπτὴν βελόνην, καὶ αἷμα ἐξέρχεται καὶ πόνον αἰσθάνεται· τοῦτο δὲν θὰ συνέβαινε, ἂν δὲν ἐκεντᾶτο συγχρόνως καὶ νεῦρον καὶ φλέψ.

Ὀλίγιστοι προσέτι εἶναι οἱ γνωρίζοντες, ἢ καὶ φανταζόμενοι πόσον πολὺπλοκος εἶναι ὁ μηχανισμὸς τοῦ σώματος αὐτῶν. Ὅχι μόνον ὑπάρχουσι κλειδώσεις ἢ τρόφιγγες εἰς τὰ ὀστέα, ἀλλὰ καὶ δικλίδες εἰς τὰς φλέβας καὶ τὴν καρδίαν, ἐμποδίζουσαι τὸ αἷμα ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιστραφῇ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἀντλία εἰς τὴν καρδίαν, καὶ διάφορα ἄλλα περίεργα μηχανήματα. Εἰς τῶν μυῶνων τοῦ ὀφθαλμοῦ μας σχηματίζει ἀληθὴ τροχαλίαν (καρούλι)· τὰ ὑποστηρίζοντα τὸ σῶμα ὀστέα ἔχουσι σχῆμα κυλίνδρων κούλων, ὑπὲρ συνεχάνει τὴν μεγίστην ἐλαφρότητα μὲ τὴν μεγίστην ἰσχύν. Τοιοῦτον σχῆμα ἔχουσι καὶ τὰ κονδύλια, ἧτοι πτερά τῶν πτηνῶν, ὅπου εἶναι ἀναγκαῖαι αἱ δύο αὐταὶ ἰδιότητες.

ΒΦΑΙΣΤΕΙΑ ΕἰΣ ΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗΝ

Ἡ προκειμένη εἰκὼν εἶναι φωτογραφία τοῦ μεγίστου ἡφαιστείου κρατήρος, τοῦ παρατηρουμένου εἰς τὸν δίσκον τῆς Σελήνης· ὠνομάσθη δὲ Κοπέρινκος πρὸς τιμὴν ἐνὸς τῶν διασήμων ἀστρονόμων, ὅστις ἔζησε κατὰ τὰ τέλη τοῦ 13ου καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 14ου αἰῶνος.

Ὁ κρατὴρ οὗτος εἶναι 55 μιλίων πλατῆς, καὶ περὶ τὰς δώδεκα χιλιάδας πόδας ὕψηλός ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς πεδιάδος, εἰς τὴν ὁποίαν κεῖται. Ὡς φαίνεται δὲ, ἐντὸς τοῦ μεγάλου τούτου κρατήρος ὑπάρχουσιν ἄλλοι μι-